Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker ändras.

I propositionen föreslås det att gränsen för den sänkta skattenivån för öl höjs från 2,8 volymprocent till 3,5 volymprocent etylalkohol. Det föreslås att ändringen genomförs så att den beräknat enligt nuvarande konsumtionsmängder inte påverkar intäkterna från alkoholskatten. Där-för föreslås det att skattenivån för svagt öl höjs från nuvarande 24,75 cent till 28,35 cent per centiliter etylalkohol.

Genom den föreslagna lagen genomförs rådets direktiv om ändring av direktivet om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker.

Dessutom föreslås det att den bestämmelse i direktivet som gäller utfärdande av det intyg över småskalig produktion som ska sändas till en annan EU-medlemsstat genomförs i Finland så att små oberoende producenter får utfärda intyg över sin verksamhet själva.

Bestämmelserna om denaturerad alkohol och skattefrihet för kosttillskott kompletteras. Hänvisningarna till EU:s lagstiftning uppdateras i lagen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
MOTIVERING 3
1 Bakgrund och beredning 3
1.1 Bakgrund 3
1.2 Beredning 3
2 EU-aktens mål och huvudsakliga innehåll 5
2.1 Allmänt 5
2.2 Bestämmelser som är förpliktande för medlemsstaterna 5
2.3 Bestämmelser som är valbara för medlemsstaterna 7
2.4 Övriga bestämmelser 9
3 Nuläge och bedömning av nuläget 9
4 Förslagen och deras konsekvenser 13
4.1 De viktigaste förslagen 13
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna 15
5 Alternativa handlingsvägar 17
6 Remissvar 19
7 Specialmotivering 20
8 Ikraftträdande 22
9 Verkställighet och uppföljning 22
LAGFÖRSLAG 23
Lag om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker 23
BILAGA 25
BILAGA 26
PARALLELLTEXT 26
Lag om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker 26

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Om alkoholskattens struktur i EU:s medlemsstater bestäms i rådets direktiv om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker 92/83/EEG, nedan *strukturdirektivet*. I direktivet finns bestämmelser om skattegrunderna och om de produkter som ska beskattas samt definitionerna av dem. Dessutom föreskrivs per produktgrupp vilka skattegraderingar som är möjliga och vilka nedsatta skattesatser eller skattebefrielser medlemsstaterna bör eller om de så önskar kan bevilja. I rådets direktiv 92/84/EEG om tillnärmning av punktskattesatser på alkohol och alkoholdrycker föreskrivs om minimiskattesatser för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker (nedan *skattesatsdirektivet*).

Strukturdirektivet ändrades i juli 2020 genom rådets direktiv (EU) 2020/1151 om ändring av direktiv 92/83/EEG om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker, nedan *ändringsdirektivet*. De ändringar av den nationella lagstiftningen som ändringsdirektivet förutsätter ska godkännas och publiceras senast 31.12.2021 och de ska tillämpas från 1.1.2022.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-akten

Europeiska kommissionen utvärderade 2014–2016 som en del av Refitprogrammet för lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Regulatory Fitness and Performance Programme) hur strukturdirektivet fungerar. Programmets syfte är att se till att EU-lagstiftningen ger resultat för invånare och företag på ett effektivt sätt och till lägsta möjliga kostnad. Inledandet av Refitutvärderingen påverkades av att det inte i själva strukturdirektivet finns någon bestämmelse som förpliktar till en helhetsgranskning och att det inte under den tid direktivet från 1992 varit i kraft tidigare har granskats hur det fungerar.

Vid Refitutvärderingen konstaterades att vissa av bestämmelserna i strukturdirektivet är föråldrade och otydliga och resulterar i onödigt betungande administrativa förfaranden för både skatteförvaltningar och ekonomiska aktörer. Dokumenten om utvärderingen finns tillgängliga i kommissionens offentliga CircaBC-nätbibliotek[1].

Kommissionen överlämnade hösten 2016 på basis av utvärderingen till Europeiska unionens råd en berättelse[2], enligt vilken strukturdirektivet har visat sig vara effektivt och allmänt taget möjliggjort att punktskatterna på alkohol och alkoholdrycker kunnat uppbäras på ett ändamålsenligt sätt. Rådet utarbetade i december 2016 sina konklusioner om berättelsen[3], där det drog upp riktlinjerna för den fortsatta behandlingen i kommissionen.

---

[1] https://circabc.europa.eu/sd/a/3e197d56-02d3-4efd-b056-5b7d53b8e196/Evaluation%20of%20Council%20Directive%2092-83-EEC%20on%20the%20harmonisation%20of%20the%20structures%20of%20excise%20duties%20on%20alcohol%20and%20alcoholic%20beverages.pdf

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0676&from=FI

[3] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15009-2016-INIT/sv/pdf

Kommissions förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 92/83/EEG om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker lämnades till rådet 25.5.2018. Förslaget och ett yttrande om konsekvensbedömning i anslutning till det (SWD(2018) 259 final) och sammandrag på finska och svenska (SWD (2018) 258 final) finns i kommissionens dokumentregister på förslagets referens COM(2018)334[4].

Statsrådet lämnade i enlighet med 96 § i grundlagen en skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag 13.7.2018 (U 63/2018 rd). Statsrådet stödde förslagets målsättning att minska såväl företagens, medborgarnas som myndigheternas administrativa arbete och kostnader. Också åtgärderna mot skattebedrägerier och minskningen av de negativa hälsoeffekterna vid användningen av denaturerad alkohol för framställning av olagliga alkoholdrycker är mål som ansågs värda att stöda. Statsrådet konstaterade att direktivförslaget inte i sin helhet innehåller betydande ändringsförslag utan att man kan betrakta det som delvis tekniskt. Statsrådet ansåg att vissa detaljer i förslaget borde klargöras för att man ska kunna försäkra sig om att de står i överensstämmelse med ställda målsättningar. Statsrådet ansåg att bland annat definitionen av cider ännu borde preciseras för att den ska fylla också Finlands nationella behov.

Riksdagens finansutskott anslöt sig till statsrådets ståndpunkt i det utlåtande det lämnade till stora utskottet. Finansutskottet ansåg att det är särskilt viktigt att cider definieras neutralt så att definitionen täcker också andra produkter än sådana som är tillverkade av äpplen eller päron. Om riksdagens ståndpunkt beslutades i stora utskottet (StoURS 96/2018 rd), som i enlighet med finansutskottets ståndpunkt anslöt sig till statsrådets ståndpunkt. Statsrådets skrivelse, uppgifterna om behandlingen av ärendet och de sakkunnigutlåtanden riksdagen fått i ärendet finns tillgängliga på riksdagens webbplats under koden för riksdagsärenden U 63/2018 rd[5].

Kommissionens förslag behandlades i rådet flera gånger under år 2018–2020. Under behandlingens gång lades till förslaget flera bestämmelser som är valbara för medlemsstaterna innan en gemensam syn på frågan uppnåddes i juli 2020. Eftersom möjligheten att få sänkt skattesats för småskalig produktion utvidgades till att gälla alla dryckesgrupper och inte enbart cider avstod man från att definiera cider i ändringsdirektivet.

Beredningen av regeringspropositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet.

Utlåtanden om förslaget begärdes av ministerier, myndigheter och företag inom branschen, handelsbranschen och organisationer som företräder skattebetalarna, sammanlagt av 28 aktörer. Begäran om utlåtande publicerades dessutom på justitieministeriets offentliga webbplats. Begäran om utlåtande, de utlåtande som kommit in och en sammanfattning över utlåtandena finns i en offentlig tjänst på adressen https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt VM206:00/2020[6].

[4] https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2018)334&lang=sv
[5] https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_63+2018.aspx
[6] https://vm.fi/sv/projektsida?tunnus=VM206:00/2020

2 EU-aktens mål och huvudsakliga innehåll

2.1 Allmänt

Syftet med ändringsdirektivet är att minska möjligheten till olika tolkningar av lagstiftningen och rättslig osäkerhet samt administrativa bördor för ekonomiska aktörer och skattemyndigheter och kostnader för att efterleva bestämmelserna. Målet är också att minska skattebedrägerier och skattefusk särskilt när det gäller denaturerad alkohol, liksom också att minska de negativa konsekvenserna för hälsan av användning av denaturerad alkohol för produktion av olaglig alkohol. Dessutom eftersträvas jämlik skattebehandling för ekonomiska aktörer i alla branscher inom alkoholindustrin.

Ändringsdirektivet innehåller vissa bestämmelser som är förpliktande för alla medlemsstater. En del av bestämmelserna är dock valbara för medlemsstaterna. När det gäller de valbara bestämmelserna får medlemsstaterna överväga om de tar med bestämmelserna som en del av den nationella lagstiftningen. I ändringsdirektivet finns dessutom några bestämmelser som gäller endast vissa medlemsstater.

2.2 Bestämmelser som är förpliktande för medlemsstaterna

Intyg över småskalig produktion

Enligt strukturdirektivet har medlemsstaterna möjlighet att på vissa villkor tillämpa en lägre skatt än den sedvanliga skattesatsen på små producenters produktion. Enligt ändringsdirektivet är medlemsstaterna skyldiga att på begäran utfärda ett årligt intyg till oberoende små producenter som är etablerade på deras territorium vilket bekräftar deras totala årliga produktion och bekräftar att producenten uppfyller kriterierna för sänkt skattesats. Skyldigheten gäller alla medlemsstater, således också dem som inte själva beviljar sänkt skattesats för småskalig produktion för ifrågavarande dryckesgrupp. Syftet med bestämmelsen är att underlätta identifiering av små producenter som små oberoende producenter i andra medlemsstater.

I stället för att en myndighet utfärdar intyget kan medlemsstaten alternativt för att underlätta det administrativa arbetet tillåta att de producenter som är etablerade på deras territorium själva intygar omfattningen av sin årliga produktion och intygar att de uppfyller kriterierna för sänkt skattesats för småskalig produktion. Ändringsdirektivet ger medlemsstaterna möjlighet att avgöra detta.

Genom ändringsdirektivet befullmäktigas kommissionen att anta genomförandeakter som gäller intyget över småskalig produktion, genom vilka erkännande av producenters status som oberoende små producenter underlättas i alla medlemsstater. Genom genomförandeakterna ska formen för det intyg som myndigheterna utfärdar bestämmas och hur det i administrativa dokument för förflyttning av varor ska hänvisas till detta intyg. När det gäller intyg som små producenter själva ger bestäms i genomförandeakten endast om kraven för ifyllandet av det administrativa dokumentet för förflyttning av varor. Kommissionen bereder som bäst en genomförandeförordning som avses antas i december 2021.

Redan nu meddelas små producenters produktionsmängd för föregående år och uppfyllandet av kriterierna för små producenter i administrativa dokument för förflyttning av varor – antingen i ett elektroniskt administrativt dokument när det är fråga om skattefri överföring eller i ett förenklat ledsagardokument när det är fråga om produkter som frisläpps för konsumtion. Bestämmelserna om ifyllande av det administrativa dokumentet i ändringsdirektivet innebär att den

olägenheten att det inte tidigare funnits något lagstadgat formulär för hur uppgifterna ska ges nu försvinner.

Om överföringsförfarandet föreskrivs i rådets direktiv 2008/118/EU om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, nedan *punktskattdirektivet*. Punktskattdirektivet har ersatts med rådets direktiv om allmänna regler för punktskatt (omarbetning), som tillämpas från och med 13.2.2023. Från och med denna tidpunkt tillämpas också i stället för det enkla ledsagardokumentet i pappersform det datoriserade EMCS-systemet (Excise Movement and Control System) och ett förenklat elektroniskt administrativt dokument.

Denaturerad alkohol

Enligt strukturdirektivet ska alkohol befrias från skatt om den blivit fullständigt eller kraftigt denaturerad i enlighet med någon medlemsstats bestämmelser. Med denaturering avses att alkohol gjorts odrickbart genom tillsättning av andra ämnen. Syftet med denaturering är att förhindra förtäring av alkohol som är avsedd för andra ändamål, exempelvis för användning inom industrin. Genom ändringsdirektivet preciserades bestämmelsen så att denatureringen ska ske uttryckligen enligt bestämmelserna i den medlemsstat där den starkt denaturerade alkoholen frisläppts för konsumtion. Dessutom förutsätts att medlemsstaten skriftligen meddelat kommissionen om sina bestämmelser om denaturering och att kommissionen godkänt dem genom sin genomförandeakt. Kommissionen befullmäktigades att godkänna eller avslå de krav på fullständig denaturering som medlemsstaterna anmält, eftersom man ville fastställa ett förfarande genom vilket medlemsstaternas bestämmelser om denaturering bedöms.

Då starkt denaturerad alkohol överförs mellan medlemsstaterna ska också i fortsättningen bestämmelserna om förfarandet för överlåtelse av produkter för konsumtion tillämpas.

För lindrigt denaturerad alkohol ska skattefrihet beviljas då alkoholen har använts som del av processen för tillverkning av produkter som inte är avsedda att användas för humankonsumtion. Förutsättningen är att alkoholen har denaturerats i enlighet med en medlemsstats krav för det avsedda ändamålet. Genom ändringsdirektivet preciserades en enhetlig tillämpning för att säkerställa att denna skattefrihet ska tillämpas då en sådan denaturerad alkohol införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring eller används för underhåll och rengöring av tillverkningsutrustning i samband med tillverkningsprocessen för en sådan produkt. När det gäller lindrigt denaturerad alkohol fogades till strukturdirektivet för tydlighetens skull en uttrycklig bestämmelse om att bestämmelsen om förfarandet vid överlåtelse av skattefria produkter ska tillämpas på sådan lindrigt denaturerad alkohol som inte ännu införlivats i annat än i produkter som är avsedda för humankonsumtion.

Dessutom preciserades ändringsdirektivet med bestämmelser om förfarandet i en situation då en medlemsstat bedömer att skattebefrielse för denaturerad alkohol kan leda till skattebedrägeri, skatteflykt eller annat missbruk och på denna grund avslår befrielse från skatt eller återkallar en redan beviljad befrielse. Såsom tidigare ska medlemsstaterna ofördröjligen underrätta kommissionen om saken och kommissionen förmedlar anmälan till övriga medlemsstater. Det slutliga beslutet i fråga fattas enligt förfarandet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 182/2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter, nedan *komitologförordningen*.

Mätning av graden Plato

Enligt strukturdirektivet kan skatten på öl bestämmas med utgångspunkt antingen från ölets alkoholhalt eller alternativt genom angivande av stamvörtsstyrka med användning av Platograderingen. Genom ändringsdirektivet preciserades för att säkerställa enhetlig tillämpning vilka ingredienserna i ölet som ska beaktas för att mäta graden Plato. I fortsättningen ska alla ingredienserna i ölet, inklusive sådana som tillsatts efter slutförd jäsning, beaktas i mätningen. De medlemsstater som använder graden Plato för beskattningen av ölet ska tillämpa den preciserade bestämmelsen senast efter en övergångsperiod som går ut 31.12.2030.

Uppdatering av hänvisningar till lagstiftningen

De skattebelagda dryckesgrupperna definieras i strukturdirektivet med hjälp av KN-nomenklaturen (Combined Nomenclature, CN), Europeiska gemenskapens kombinerade nomenklatur. I strukturdirektivet bestäms vilken tidspunkts KN-nomenklatur hänvisningar till KN-nummer avser. Enligt ändringsdirektivet ska hänvisningar till KN-nummer vara till de nummer i den kombinerade nomenklaturen i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1602 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan, som ändrar bilaga I till rådets förordning (EEG) 2658/87.

I samband med uppdateringen av nomenklaturen uppdaterades genom ändringsdirektivet också definitionerna av mousserande vin och andra genom jäsning tillverkade mousserande drycker.

Dessutom uppdaterades strukturdirektivets övriga hänvisningar till akter så att de gäller lagakter som är i kraft.

2.3 Bestämmelser som är valbara för medlemsstaterna

Nedsatt skattesats för svagt öl

Enligt strukturdirektivet får medlemsstaterna om de så önskar för svagt öl tillämpa nedsatta skattesatser, vilka får understiga minimiskattesatsen som anges i skattesatsdirektivet. Genom ändringsdirektivet höjdes gränsen för svagt öl från tidigare högst 2,8 volymprocent så att nedsatta skattesatser i framtiden är tillåtna för öl med högst en alkoholhalt som inte överstiger 3,5 volymprocent. Det kan finnas en eller flera nedsatta skattesatser. Förhöjningen av gränsen motiverades med att gränsen på 2,8 volymprocent i allmänhet är för låg för att den ska motivera bryggerier på ett konkret sätt till innovativ verksamhet för att utveckla nya svaga produkter. Syftet med ändringen av direktivet är att öka intresset för utvecklande av svaga ölsorter.

Strukturdirektivet gör det möjligt att tillämpa en nedsatt skattesats också för drycker som hör till gruppen etylalkohol och har KN-koden, dvs. tulltariffpositionen 2208, vilkas faktiska alkoholhalt är högst 10 volymprocent. I denna bestämmelse gjordes inga ändringar.

Nedsatt skattesats för småskalig produktion

Enligt strukturdirektivet får medlemsstaterna tillämpa en skattesats som är lägre än standardskattesatsen för småskalig produktion av öl och etylalkohol. Nedsatt skattesats för småskalig produktion kan enligt strukturdirektivet för det första tillämpas på öl som tillverkas av små oberoende bryggerier, som bryggeriets årliga produktion uppgår till högst 20 miljoner liter. Med ett oberoende, litet bryggeri avses ett bryggeri som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra bryggerier, som använder lokaler som är fysiskt skilda från andra bryggeriers och som inte

brygger på licens. För det andra kan nedsatt skattesats beviljas åt små destillerier som producerar högst 1 000 liter hundraprocentig alkohol. Med ett litet destilleri avses i strukturdirektivet ett destilleri som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra destillerier och inte producerar på licens. Den nedsatta skattesatsen för småskalig produktion får för båda dessa dryckesgrupper uppgå till högst hälften av den nationella standardsatsen för alkoholskatt. I strukturdirektivet bestäms dessutom uttryckligen att de medlemsstater som tillämpar nedsatta skattesatser ska tillämpas lika på produkter som levereras till deras territorium från oberoende, små bryggerier i andra medlemsstater.

För att beskattningen av andra alkoholdrycker inte ska skilja sig från hur öl och etylalkohol behandlas i beskattningen utvidgades genom ändringsdirektivet antalet dryckesgrupper på vilka medlemsstaterna om de så önskar i framtiden kan tillämpa nedsatt skattesats för småskalig produktion. Enligt ändringsdirektivet är det möjligt att bevilja nedsatt skattesats på motsvarande villkor som för öl och etylalkohol också för alla andra i strukturdirektivet definierade dryckesgrupper, dvs. för vin, andra jästa drycker och mellanprodukter. Den högsta årliga produktion som berättigar till nedsatt skattesats är för vin 100 000 liter, för Malta dock 2 miljoner liter med beaktande av den särskilda situationen i vinsektorn i landet, för övriga jästa drycker sammanlagt 1,5 miljoner liter och för mellanprodukter sammanlagt 25 000 liter. Medlemsstaterna kan begränsa tillämpningen av nedsatt skattesats för övriga jästa drycker och mellanprodukter enligt olika kriterier, såsom den färdiga produktens alkoholhalt eller mängden och typen råvaror som använts för tillverkningen av produkten.

Grunder för skattebefrielse

I strukturdirektivet ges medlemsstaterna när det gäller öl, vin och andra jästa drycker möjlighet att befria från punktskatt sådana drycker som framställs av en privatperson och konsumeras av producenten, dennes familjemedlemmar eller gäster, om ingen försäljning förekommer. I ändringsdirektivet utvidgades möjligheten att befria skattebefrielse till att på motsvarande villkor gälla etylalkohol som framställs av en privatperson av egen odlad frukt och som denne destillerar eller låter destillera. Bestämmelsen motiverades med att en sådan verksamhet har långa traditioner i en del av medlemsstaterna. I framtiden kan medlemsstaterna således befria etylalkohol som framställts av en privatperson från punktskatt eller tillämpa en nedsatt skattesats på den ifall alkoholen konsumeras av personen själv eller familjemedlemmar eller gäster och inte säljs. Bland annat för att förhindra skatteflykt och gränsöverskridande försäljning har tilläggskrav och krav på övervakning ställts på godkännande av verksamheten. Destilleringen ska ske med användning av en enkel, liten destilleringsanordning som är registrerad hos myndigheten av frukt som ägs, odlas och tillhandahålls av personen från en jordbit som denna har en rätt till och som levereras från denna jordbit. Alternativt godkänns att destilleringen sker på motsvarande sätt av odlad frukt i ett destilleri som godkänts av den behöriga myndigheten. Dessutom ska medlemsstaterna begränsa tillämpningen av undantaget från punktskatt eller av de nedsatta punktskattesatserna till högst 50 liter fruktsprit per producerande fruktodlarhushåll per år.

Enligt ändringsdirektivet är det möjligt att på vissa villkor befria från punktskatt också de produkter som används för tillverkning av kosttillskott som innehåller etylalkohol, enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/46/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kosttillskott, nedan *kosttillskottsdirektivet*. Förutsättningen är att kosttillskotten förpackats i detaljhandelsförpackningar på högst 0,15 liter och att kosttillskottet saluförs i enlighet med artikel 10 i det direktivet. Enligt denna artikel kan medlemsstaterna för att underlätta en effektiv övervakning av kosttillskott kräva att tillverkaren eller den som saluför produkten inom deras territorium ska informera den behöriga myndigheten om saluföringen genom att skicka in ett exemplar av den etikett som används för produkten.

2.4 Övriga bestämmelser

Som ovan i avsnitt 2.2 nämnts innehåller ändringsdirektivet befogenheter för kommissionen att anta genomförandeakter som gäller för det första formen för intyget över småskalig produktion och om hur det i administrativa dokument ska hänvisas till detta intyg och för det andra om godkännande av medlemsstaternas bestämmelser om fullständig denaturering. Genomförandeakterna godkänns enligt kommittéförfarandet enligt komitologförordningen. Som den kommitté som avses i komitologförordningen fungerar kommittén för punktskatter. En bestämmelse om detta fogades till strukturdirektivet genom ändringsdirektivet. Kommissionen antar genomförandeakterna genom det kontrollförfarande som avses i förordningen.

Genom ändringsdirektivet ändrades till vissa delar de bestämmelser genom vilka Bulgarien, Tjeckien, Frankrike och Grekland redan tidigare beviljats möjlighet att under vissa förutsättningar på etylalkohol tillämpa skattesatser som är lägre än standardskattesatserna. Undantaget som gäller Tjeckien utvidgades dessutom till att gälla också Polen. Den bestämmelse om skattebefrielse som gällde endast Storbritannien slopades såsom onödig.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Allmänt

Strukturdirektivet och skattesatsdirektivet har i Finland satts i kraft genom lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994), nedan *alkoholskattelagen*. I alkoholskattelagen finns bestämmelser om beskattningens struktur, skattegrunderna, de produkter som ska beskattas och definitionerna av dem, om skattesatser samt om grunderna för befrielse från skatt och nedsatta skattesatser. I lagen avses med alkoholdryck en dryck som är avsedd att förtäras och som innehåller mer än 1,2 volymprocent etylalkohol. När det gäller öl avses med alkoholdryck dock en dryck som innehåller mer än 0,5 volymprocent etylalkohol. Alkohol och alkoholdrycker indelas i enlighet med strukturdirektivet i fem dryckesgrupper. öl, vin, andra genom jäsning tillverkade alkoholdrycker, mellanprodukter och etylalkohol. De produkter som ingår i dryckesgrupperna definieras i lagen enligt positionerna i tulltariffen och genom verbala preciseringar. Hänvisningarna till positioner refererar till Europeiska gemenskapens kombinerade nomenklatur som var i kraft då strukturdirektivet utfärdades hösten 1992. Om den punktskatt som ska tas ut på alkohol och alkoholdrycker föreskrivs per produktgrupp i en skattetabell som är bilaga till lagen.

Nedsatt skattesats för öl

Skatten på öl bestäms i Finland enligt etylalkoholhalten och inte genom graden Plato. Den ändring av direktivet som gäller mätningen av graden Plato föranleder således inte något behov att ändra alkoholskattelagen.

Skatten på öl har sedan början av 2021 varit 38,05 cent per centiliter etylalkohol om ölets alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent. I Finland tillämpas möjligheten enligt strukturdirektivet att uppbära en nedsatt skattesats på svagt öl som innehåller högst 2,8 volymprocent. Skatten på öl som innehåller minst 0,5 men högst 2,8 volymprocent alkohol är 24,75 cent per centiliter etylalkohol. Den nedsatta skattesatsen höjdes från början av 2021 så att den är cirka 2,2 gånger den tidigare. Genom förhöjningen minskades den olägenheten att punktskatten på öl som innehåller litet alkohol är lägre än på alkoholfritt öl som beskattas som läskedryck eller på andra läskedrycker. Finansutskottet konstaterades i sitt betänkande om FiUB 19/2020 rd om ändring av bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker att också en större skattehöjning kunde

ha varit motiverad och att det i fortsättningen är nödvändigt att bedöma behoven att utveckla punktbeskattningen av öl med låg alkoholhalt.

Att skatten på öl fastställs enligt halten etylalkohol innebär att skatten per liter stiger då alkoholhalten stiger. Skattesatserna för öl är också differentierade också annars än för svagt öl.

Enligt punktskattestatistiken och den tillverkningsstatistik som förs av Valvira (Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården) bestod cirka 98 procent av skatteunderlaget för alkoholskatten på öl 2020 av öl med en volymprocent på högst 5,5. Det öl med nedsatt skattesats som har en alkoholhalt på högst 2,8 volymprocent utgjorde 1,4 procent av allt öl. Det produceras också för närvarande mycket litet öl med en alkoholhalt på minst 2,8 men högst 3,5 volymprocent. Deras andel är endast cirka 0,4 procent av allt öl och nästan samtliga av dem har en alkoholhalt på 3,5 volymprocent.

Ändringsdirektivet förutsätter inte att den i alkoholskattelagen stadgade gränsen för sänkt skattesats för öl ändras från nuvarande 2,8 volymprocent men möjliggör en ändring.

Nedsatt skattesats för små bryggerier

Den nedsatta skattesats som kan beviljas för oberoende små bryggerier togs i Finland i bruk genom lagen om skatt på alkoholdrycker (532/1994) som trädde i kraft ett halvt år innan Finland blev medlem i EU. Syftet med lagen var att ändra strukturen för beskattningen av alkoholdrycker enligt de principer som följdes i Europa redan före EU-medlemskapet. Målet var att förbättra de små bryggeriernas ställning genom att sänka alkoholskatten med 20 procent, om ölet producerats i bryggerier som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra bryggerier, och vilkas årliga produktion är högst en miljon liter. I den alkoholskattelag som trädde i kraft i början av 1995 ingick motsvarande bestämmelse om sänkt skatt för småskalig produktion. Den nedsatta skattesatsen för små bryggerier har utvidgats och graderingen av den har ändrats flera gånger under 1990- och 2000-talet. År 1997 preciserades villkoren för nedsatt skattesats för små bryggerier så att tappning på flaska av ett annat bryggeris öl inte räknas med i produktionsmängden. Dessutom tilläts samarbete mellan bryggerier i öltillverkningen när det gäller anskaffning och nödvändiga råvaror och tillbehör eller förpackning av öl inom marknadsföring och distribution. År 2015 preciserades villkoren för oberoende i enlighet med strukturdirektivet så att bryggerierna bör använda lokaler som är fysiskt skilda från andra bryggeriers och att de inte brygger på licens.

Enligt gällande lag är ett bryggeri berättigat till nedsatt skatt om den skattskyldige lämnar en tillförlitlig utredning om att ölet har producerats i ett bryggeri som i rättsligt och ekonomiskt hänseende är oberoende av andra bryggerier, som utövar sin verksamhet fysiskt åtskilt från andra bryggerier och som per kalenderår producerar högst 15 miljoner liter öl. Skatten sänks med 50 procent för den del av bryggeriets ölproduktion per kalenderår som inte överstiger 500 000 liter. Skattesänkningens storlek minskar då mängden öl ökar och är som lägst 10 procent för den del av bryggeriets ölproduktion per kalenderår som överstiger 5,5 miljoner liter men inte 10 miljoner liter. Sänkt skatt beviljas inte för den andel av produktionen som överstiger 10 miljoner liter, men bryggeriet förlorar inte den skattesänkning det tidigare fått om den årliga produktionen är högst 15 miljoner liter. Avsikten är att detta ska minska betydelsen av de skatteverkningar som följer av att skattesänkningen för små bryggerier faller bort. Skattesänkningen är kumulativ så att ett litet bryggeri har kvar de tidigare skattesänkningarna då produktionen stiger. Den bestämmelse som gäller kumulativitet fogades till lagen under riksdagsbehandlingen 2003. Eftersom skattesänkningen för små bryggerier är kumulativ ska tillverkaren i praktiken

anteckna i försäljnings- och transportdokumenten till vilken nivå i produktionsmängden ifrågavarande ölparti hör, dvs. till hur stor skattesänkning ölpartiet berättigar om tillverkaren levererar ölet vidare skattefritt. Denna uppgift är nödvändig för att den auktoriserade lagerhållaren senare i sin skattedeklaration ska kunna ange rätta uppgifter förbeskattningen av ölet.

Om öl som tillverkas av små bryggerier levereras skattefritt till en annan medlemsstat ska EMCS-systemet användas. Det är ett elektroniskt system med hjälp av vilket man kan övervaka flyttningar av i EU harmoniserade punktskattepliktiga produkter. EMCS-systemet som omfattar hela EU togs i bruk 2010. Då en liten producents öl flyttas skattefritt mellan medlemsstaterna ska avsändaren av produkterna i det elektroniska administrativa dokumentet över förflyttningen anteckna ett intyg över att produkten tillverkats i ett litet oberoende bryggeri samt den årliga produktionsmängden för föregående kalenderår i den mängdenhet som används i strukturdirektivet, dvs. hektoliter. År 2019 och 2020 sände cirka 10 små bryggerier och några partiaffärer öl som tillverkats i små bryggerier från Finland till andra delar av EU årligen. Knappt hundra leveranser sändes årligen och mängden ölliter som levererades var i medeltal sammanlagt cirka 100 000. Under motsvarande tid importerades till Finland från andra medlemsstater cirka 500 leveranser öl från små producenter och i medeltal sammanlagt cirka 1,1 miljoner liter öl.

Det är frivilligt att använda EMCS-systemet för interna överföringar inom Finland. I regel används i Finland internt vid skattefria överföringar av öl i stället för EMCS-systemet ett förenklat nationellt förfarande som är möjligt enlig lagen om punktskatt (182/2010), där de uppgifter som behövs ges genom pappersdokument.

Då produkter som frisläppts för konsumtion och redan beskattats i den medlemsstat som de kommer från flyttas från en medlemsstat till en annan ska med transporten sändas ett förenklat ledsagardokument enligt kommissionens förordning om förenklade ledsagardokument vid flyttning inom gemenskapen av punktskattepliktiga varor som redan har frisläppts för konsumtion i den avsändande medlemsstaten (EEG 3649/92), nedan *ledsagardokumentförordningen*. På motsvarande sätt som i ett elektroniskt administrativt dokument meddelas i det förenklade ledsagardokumentet produktionsmängden för föregående kalenderår och intygas att produkten tillverkats i ett litet oberoende företag.

Enligt alkoholskattelagen anses det om två eller flera små bryggerier samarbetar inom produktionen eller verksamheten, inte betyda att de i rättsligt eller ekonomiskt hänseende är beroende av varandra. Förutsättningen är dock att bryggeriernas sammanlagda ölproduktion per kalenderår är högst 15 miljoner liter. Som samarbete inom produktionen eller verksamheten betraktas anskaffning av råvaror och förnödenheter som behövs vid ölframställningen samt förpackning, marknadsföring och distribution av öl.

Avsikten med nedsatt skatt för små bryggerier är att kompensera de små bryggerierna för stora bryggeriers stordriftsfördel i produktionskostnaderna. Antalet små bryggerier har ökat betydligt genom åren och nu uppgår de till över 120. Eftersom stödet beviljas som procentuell sänkning av skatten har stödet ökat i och med höjningarna av alkoholskatten. Efter den senaste skattehöjningen i början av 2021 uppgår det årliga stödet till de små bryggerierna till sammanlagt cirka 14,5 miljoner euro. Andelen öl som berättigar till reducerad skatt för små bryggerier utgjorde cirka 6,5 procent av hela den skattebelagda ölkonsumtionen 2020, mätt i hundraprocentig alkohol.

Stöd för små producenter beviljas inte i Finland åt små destillerier.

I alkoholskattelagen bör tas in en bestämmelse om intyg för småskalig produktion, som gäller utom öl från små producenter också andra dryckesgrupper. Medlemsstaterna får på nationell

nivå välja om de förpliktar myndigheterna att på begäran utfärda ett intyg till små producenter över den årliga produktionsmängden och uppfyllandet av kraven på juridiskt och ekonomiskt oberoende eller om de godkänner intyg som ges av producenten själv.

Denaturerad alkohol

Alkoholskattelagen tillämpas inte på produkter som är starkt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter som Finland eller någon annan medlemsstat inom Europeiska unionen utfärdat. Lagen tillämpas inte heller på produkter som är lindrigt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter utfärdade av medlemsstater och som används vid tillverkning av andra än till förtäring avsedda produkter. Då Finland anslöt sig till EU lämnades denaturerad alkohol för att förenkla administrationen utanför tillämpningsområdet för alkoholskattelagen i stället för att den skulle ha tagits med i lagens tillämpningsområde men den ha föreskrivits vara skattefri.

Då starkt denaturerad alkohol flyttas mellan medlemsstaterna måste ett förenklat ledsagardokument enligt ledsagardokumentförordningen användas trots att starkt denaturerad alkohol i Finland står utanför alkohollagstiftningen. I de fall där lindrigt denaturerad alkohol överförs innan den införlivats i slutprodukten används ett elektroniskt administrativt ledsagardokument, eller om det är fråga om interna överföringar inom Finland, ett dokument enligt det förenklade nationella förfarande som är möjligt enligt bestämmelserna i lagen om punktskatt.

Alkoholskattelagens bestämmelser om denaturerad alkohol måste uppdateras i enlighet med ändringsdirektivet.

Grunder för skattefrihet

I punktskattelagen finns bestämmelser om de allmänna grunderna för skattefrihet i punktbeskattningen, såsom export och skattefrihet som gäller diplomater. På alkohol och alkoholdrycker tillämpas dessutom alkoholskattelagens särskilda grunder för skattefrihet. En del av dem grundar sig på strukturdirektivets bestämmelser som är förpliktande för medlemsstaterna och en del på de bestämmelser som är valbara för medlemsstaterna.

Enligt alkoholskattelagen är alkohol skattefri då den används för används för tillverkning av ättika och läskedrycker, liksom för tillverkning av sådana produkter som inte innehåller alkohol som kan förtäras. Också alkohol som används för vetenskaplig forskning och undervisning eller för prover och analyser som är nödvändiga inom laboratorieverksamhet är skattefri, liksom också alkohol som levereras för medicinsk användning vid apotek och sjukhus. Alkohol som ingår i aromämnen som används vid tillverkning av livsmedel och alkohol som ingår i läkemedel är skattefri, liksom alkohol som ingår i livsmedel på vissa villkor.

Också alkohol som ingår i sådana kosttillskott som avses i den förordning av jord- och skogsbruksministeriet (78/2010) som utfärdats med stöd av livsmedelslagen från 2006 (23/2006), nedan *kosttillskottförordningen*, är skattefri. Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i den nya livsmedelslagen (297/2021) som trädde i kraft i april 2021 förblir de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen från 2006 i kraft. Det föreskrevs ursprungligen i alkoholskattelagen att kosttillskott som innehåller alkohol ska vara skattefria från ingången av 1996 som specialpreparat som avses i förordningen om specialpreparat (349/1989). Man ville då genom en lagändring få beskattningspraxis i Finland att motsvara situationen i konkurrentländerna inom naturproduktbranschen. I en del av medlemsstaterna ansågs alkoholhaltiga specialpreparat inom naturproduktbranschen i alkoholbeskattningen vara läkemedel, och då var den alkohol som ingick i dem skattefri. Förordningen om specialpreparat upphävdes senare och kosttillskottsdirektivet sattes

i kraft genom handels- och industriministeriets förordning om kosttillskott (571/2003). Då livsmedelslagen från 2006 stiftades reviderades förordningen om kosttillskott.

Enligt livsmedelslagen ska en företagare som tillverkar, låter tillverka, importerar eller på annat sätt på marknaden släpper ut kosttillskott som omfattas av tillämpningsområdet för kosttillskottsdirektivet göra en anmälan om detta till Livsmedelsverket. En anmälan krävs också när preparatets sammansättning i fråga om de ämnen som kännetecknar det ändras. Till anmälan ska fogas en modell för de påskrifter som kommer att användas på förpackningen till preparatet. Enligt Livsmedelsverket ska anmälan göras senast samtidigt som produkten släpps ut på marknaden. I praktiken är det typiskt att förpackningarna för de kosttillskott som kommer i fråga, såsom alkoholextrakt som används som örtdroppar, till sin volym är under en deciliter.

Enligt alkohollagen får en privatperson utan tillstånd i sitt hushåll tillverka svaga alkoholdrycker endast för eget bruk, dock inte genom destillering. Produktionstillstånd kan beviljas endast för näringsverksamhet. Eftersom hemdestillering således inte är tillåten i Finland är det inte nödvändigt att bedöma verkställandet av ändringsdirektivets valbara bestämmelse om skattefrihet för alkohol som en privatperson destillerar åt sig själv. Bestämmelsen i ändringsdirektivet innehåller utom destillering också möjlighet för hushåll att låta destillera frukt som de har odlat. Med beaktande av syftet med bestämmelsen är destillering som utförs på beställning jämförbar med hemdestillering.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Intyg över småskalig produktion

I propositionsutkastet föreslås att ändringsdirektivets förpliktande bestämmelse om intyg över småskalig produktion i Finland genomförs så att små oberoende producenter får utfärda intyg över sin verksamhet själva. I intyget bestyrker producenten den sin totala årliga produktionsmängd och att verksamheten uppfyller kriterierna för små oberoende producenter enligt struktur- och ändringsdirektiven. Med en liten oberoende producent avses en producent som är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra producenter som tillverkar produkter som hör till samma dryckesgrupp och som inte tillverkar på licens. När det gäller andra producenter än destillerier förutsätts dessutom att producenten använder lokaler som är fysiskt skilda från lokaler som används av andra producenter av motsvarande produkter.

Syftet med intyget är att erkännande av producenters status som oberoende små producenter ska underlättas i andra medlemsstater och på så sätt göra det lättare att få sänkt skatt i de medlemsstater där skattesänkning för ifrågavarande dryckesgrupp beviljas. Det är således i sista hand producenten själv som har intresse av att påvisa sin status som liten producent. Bestämmelsen om utfärdande av intyg över småskalig produktion föreslås gälla producenter av drycker i alla dryckesgrupper.

Som intyg över småskalig produktion räcker det såsom nu med att ställningen som liten producent framgår av det administrativa dokument som gäller överföringen av produkterna. Något separat intyg krävs inte. Kommissionen har för avsikt att i december 2021 anta en genomförandeförordning, genom vilken bestyrks kraven på ifyllande av det administrativa dokument som gäller flyttning av produkter enligt kapitel IV och V i punktskattdirektivet i den situationen att en medlemsstat tillåter att de små producenter som är etablerade på dess territorium själva ut-

färdar intyget över småskalig produktion. Kapitel IV i punktskattdirektivet gäller tillfälliga skattefria överföringar av produkter som är belagda med punktskatt och kapitel V gäller överföring och beskattning av produkter som är belagda med punktskatt som har frisläppts för konsumtion.

Denaturerad alkohol

Bestämmelserna om denaturerad alkohol i alkoholskattelagen kompletteras så att de motsvarar kraven i ändringsdirektivet. Lagen preciseras genom ett omnämnande om att produkter som är starkt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter i den medlemsstat inte ska beskattas där den frisläppts för konsumtion. Vid flyttning av starkt denaturerad alkohol ska punktskattelagens övervaknings- och flyttningsbestämmelser för produkter som frisläppts för konsumtion i en annan medlemsstat följas och på motsvarande som nu användas ett förenklat ledsagardokument.

Också bestämmelsen om skattefrihet för lindrigt denaturerad alkohol preciseras. Skatt uppbärs inte på lindrigt denaturerad alkohol som har införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring. Skatt uppbärs inte heller när lindrigt denaturerad alkohol används för underhåll och rengöring av tillverkningsutrustning i samband med tillverkningsprocessen för en sådan produkt. Om den lindrigt denaturerade alkoholen inte ännu har införlivats i slutprodukten ska det övervaknings- och flyttningssystem som regleras i 4 och 8 kap. i punktskattelagen tillämpas på den. Detta motsvarar nuläget.

Grundlösningen i lagstiftningen förblir oförändrad, dvs. denaturerad alkohol lämnas fortfarande utanför tillämpningen av alkoholskattelagen. Preciseringarna och kompletteringarna tas in i paragrafen om lagens tillämpningsområde.

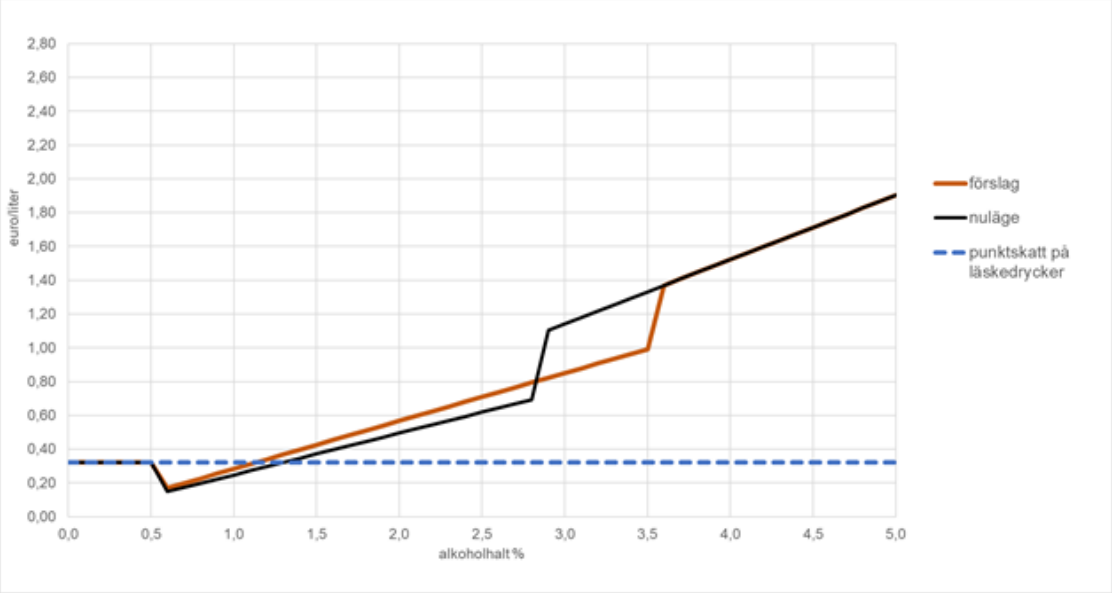
Uppdatering av hänvisningar till lagstiftningen

Hänvisningen i alkoholskattelagen till KN-nomenklaturen uppdateras så att den refererar till nomenklaturen i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1602 i enlighet med ändringsdirektivet. I alkoholskattelagen definieras inte separat mousserande viner och inte heller andra mousserande drycker som framställts genom jäsning. Därför föranleder uppdateringarna om dem i direktivet inte något behov av att ändra alkoholskattelagen.

Nedsatt skattesats för svagt öl

I propositionsutkastet föreslås att gränsen för nedsatt skattesats för svagt öl höjs på det sätt som är möjligt enligt ändringsdirektivet. Sänkt skatt uppbärs på all öl som innehåller minst 0,5 men högst 3,5 volymprocent alkohol. Det föreslås att ändringen genomförs så att den inte med nuvarande konsumtionsmängder har någon inverkan på avkastningen av alkoholskatten. På grund därav föreslås att skattesatsen för produktgruppen svagt öl höjs till 28,35 cent per centiliter etylalkohol från nuvarande 24,75 cent. Detta skulle höja skatten på öl med över 0,5 men högst 2,8 volymprocent beroende på ölets styrka med 3–12 cent per liter inklusive mervärdesskatt. Skatten på öl med över 2,8 men högst 3,5 volymprocent skulle i sin tur inklusive mervärdesskatt sjunka med 35–42 cent per liter jämfört med nuläget. Bilden nedan illustrerar skatteändringen. På bilden syns ölets nuvarande skattesats per liter och den föreslagna nya skattesatsen för olika alkoholhalter. Dessutom framgår av bilden skattenivån för sockerhaltiga läskedrycker som innehåller högst 1,2 volymprocent alkohol. I framtiden stiger beloppet av skatten per liter då alkoholhalten stiger och alkoholbeskattningen motiverar alltså att välja ett öl som innehåller endast litet alkohol, men stegringen av skatten skulle vara jämnare än tidigare.

Bild. Ändringen av skatten på öl som innehåller endast litet alkohol

Grunder för skattefrihet

Bestämmelsen om skattefrihet för kosttillskott kompletteras så att den motsvarar kraven i ändringsdirektivet. Den alkohol som ingår i kosttillskott är också i framtiden skattefri, men till lagen fogas bestämmelser som gäller villkoren för skattefrihet. En förutsättning skulle för det första vara att styckförpackningen för kosttillskottet inte rymmer mer än 0,15 liter. För det andra krävs att en anmälan enligt livsmedelslagen gjorts om saluförandet av kosttillskottet.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen i regeringspropositionen har inte några konsekvenser för inflödet av alkoholskatteintäkter till staten på årsnivå.

De skatteändringar som gäller höjningen av gränsen för svagt öl påverkar sannolikt detaljhandelspriserna på öl. Som en följd av skattehöjningen för öl med en alkoholhalt på minst 0,5 men högst 2,8 volymprocent bedöms detaljhandelspriserna stiga med typiska priser 1–5 procent beroende på ölets styrka. För öl med minst 2,8 men högst 3,5 volymprocent alkohol väntas skattesänkningen leda till att typiska detaljhandelspriser sjunker 10–17 procent.

Genomförandet av de prisändringar som skatteändringarna föranleder orsakar i någon mån kostnader av engångsnatur för företagen.

Även om skatteändringen inte med de nuvarande konsumtionsmängderna för öl inte påverkar avkastningen av alkoholskatten kan skatteintäkterna ändras jämfört med nuläget om konsumtionen av öl av olika styrka förändras. Det är dock svårt att bedöma hur skatteändringen påverkar konsumtionsbeteendet och vilken trenden blir.

Utfärdandet av ett intyg över småskalig produktion i samband med det administrativa dokumentet bedöms inte just öka företagens administrativa kostnader. Företagen ska redan nu göra anteckningar i det administrativa dokumentet som påvisar ett litet bryggeris eller destilleris ställning om företaget i beskattning som verkställs i ett annat land vill utnyttja den sänkta skatt för småskalig produktion som medlemsstaten beviljar. För andra små producenter än små bryggerier och destillerier skulle det vara nytt att göra anteckningar om en liten producents ställning i det administrativa dokumentet, men det är i och för sig bekant för dem att fylla i det administrativa dokumentet.

Att skattefriheten för kosttillskott begränsas enligt storleken på produktens styckförpackning och uppfyllandet av anmälningsskyldigheten medför inte just några ändringar för företagens verksamhet. Det är typiskt att alkoholextrakt säljs i förpackningar som är mindre än maximistorleken, och dessutom ska vid saluföring av kosttillskott göras en anmälan till myndigheterna redan nu enligt livsmedelslagen.

Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Det är inte känt hur många medlemsstater som har för avsikt att genomföra ändringsdirektivets bestämmelse om intyg över småskalig produktion så att producenterna i stället för myndigheterna själva får ge ett intyg om sin verksamhet. På basis av beredningsskedet för förslaget till direktiv är det sannolikt att det i största delen av medlemsstaterna är en myndighet som utfärdar intyget och att praxis att ett intyg av de små producenterna själva kommer att bli ett mindre vanligt alternativ. Delvis av denna orsak är det möjligt att det särskilt i början av tillämpningen kan förekomma enstaka fall där andra medlemsstater genom myndighetssamarbete begär bekräftelse av Skatteförvaltningen av att de uppgifter som en producent gett i sitt intyg stämmer och att producenten uppfyller kriterierna för sänkt skatt för småskalig produktion. Samarbetsförfrågan kan leda till att Skatteförvaltningen gör ett inspektionsbesök i företaget och till exempel granskar företagets bokföring, vilket i någon mån skulle öka Skatteförvaltningens administrativa arbete och också i någon mån orsaka administrativt arbete för företaget.

Skatteförvaltningen följer upp utfärdandet av intyg över småskalig produktion och övervakar att intygen är korrekta också annars, exempelvis genom analys av skattedeklarationsuppgifter och uppgifter i EMCS-systemet. Detta skulle dock inte märkbart öka Skatteförvaltningens arbete eftersom övervakning genomförs också nu. Det är å andra sidan möjligt att övervakningen i någon mån skulle underlättas jämfört med nuläget om man genom lagstiftning och anvisningar lyckas klargöra hur det administrativa dokumentet ska ifyllas, eftersom det delvis förekommit brister i det. Anvisningar och information om detta skulle i någon mån öka Skatteförvaltningens arbete.

Skatteförvaltningen ska till finansministeriet ge uppgifter om tillämpningen av ändringarna i alkoholskattelagen och dess konsekvenser som medlemsstaterna är skyldiga att på begäran sända till kommissionen för utarbetandet av rapporten över genomförandet av ändringsdirektivet. Uppföljningen av hur ändringarna av alkoholskattelagen fungerar och av konsekvenserna är dock en del av Skatteförvaltningens sedvanliga arbete när det gäller verkställandet av beskattningen och skattetillsynen, och därför kan det inte bedömas öka Skatteförvaltningens uppgifter.

Sociala konsekvenser och konsekvenser för hälsan

Det är möjligt att förhöjningen av gränsen för sänkt skattenivå för öl till 3,5 volymprocent ökar produktionen av och efterfrågan på svagaste ölsorterna. Det är mest sannolikt att utbudet på öl

som är nära den nya gränsen för ölets styrka kan öka. Ökningen av utbudet kan i någon mån också förskjuta konsumtionen i riktning från starkare öl till öl med 3,5 volymprocent eller svagare och på så sätt inverka så att den totala konsumtionen av alkohol minskar. Det är dock svårt att bedöma hur ändringar påverkar konsumtionsbeteendet och i vilken riktning det utvecklas. Det är möjligt att konsumtion av öl med 2,8–3,5 volymprocent ökar när beskattningen av dessa ölsorter lindras. Om detta innebär att konsumtionen av svagt öl förskjuts mot öl som innehåller mera alkohol kan skatteändringen har negativa konsekvenser för hälsan. Förslaget vore dock motiverat därför att den leder till att skatten på svagt öl stiger i förhållande till alkoholfria drycker och eventuellt kan förskjuta konsumtionen mot svagare öl. Om konsumtionen av mellanöl eller starköl förskjuts mot konsumtion av öl som innehåller högst 3,5 volymprocent etylalkohol skulle detta ha positiva konsekvenser för hälsan.

Förhållandet mellan den totala konsumtionen av alkohol och de sociala konsekvenserna och konsekvenserna för hälsan har varit ganska bestående, även om de sociala konsekvenserna och konsekvenserna för hälsan påverkas utom av de alkoholmängder som konsumeras också av många andra faktorer. De föreslagna ändringarna av skattenivåerna är dock så pass små att deras sociala konsekvenser och konsekvenser för hälsan förväntas bli små.

5 Alternativa handlingsvägar

Intyg över småskalig produktion

Ändringsdirektivets förpliktande bestämmelse om intyg över småskalig produktion kunde alternativt verkställas så att en myndighet utfärdar intyget. Skatteförvaltningen kunde förpliktas att på begäran åt producenter som är verksamma i Finland utfärda ett årligt intyg där den bestyrker producentens årliga produktionsmängd och att producenten uppfyller kriterierna för sänkt skattesats för småskalig produktion enligt strukturdirektivet. I kommissionens genomförandeförordning finns närmare bestämmelser om intygets form. Dessutom skulle det i det administrativa dokument som gäller flyttning av produkter hänvisas till intyg som utfärdas av myndigheten. I genomförandeförordning föreskrivs närmare om vilken form hänvisningen ska ha.

Alternativet att det är en myndighet som utfärdar intyget vore en större administrativ börda för både producenterna och för Skatteförvaltningen. Ett intyg över småskalig produktion måste då utfärdas årligen på begäran av producenten. För att kunna utfärda intyget borde Skatteförvaltningen försäkra sig om producentens årliga produktionsmängd och att producenten är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra producenter som tillverkar produkter som hör till samma dryck genom att bland annat granska företagets bokföring och utreda om det finns ett juridiskt beroendeförhållande mellan producenten och en annan producent, exempelvis på företagens ledningsnivå eller genom bolagsandelar eller rösträtt på förvaltningsnivå, eller ett sådant ekonomiskt beroendeförhållande som är ägnat att påverka företagens förmåga att fatta självständiga beslut gällande affärsverksamheten. Förfarandet kunde fördröja producentens affärsverksamhet då producenten blir tvungen att vänta på att de åtgärder som krävs för intyget blir klara. Om Skatteförvaltningen igen utfärdar intyg utan att noggrant utreda att förutsättningar för sänkt skatt för små producenter uppfylls, t.ex. genom att stöda sig på producentens egen försäkran, kunde myndighetsintyget ge producenterna en felaktig uppfattning om förtroendeskydd exempelvis vid efterbeskattning.

Av dessa orsaker har vi i utkastet till proposition stannat för att föreslå att producenten själv ska ha rätt att till sina affärspartner ge ett intyg över sin årliga produktionsmängd samt över sitt juridiska och ekonomiska oberoende.

Nedsatt skattesats för svagt öl

Alternativt kunde gränsen för den sänkta skatten på svagt öl bibehållas på nuvarande nivå, dvs. 2,8 volymprocent etylalkohol. Då är det sannolikt att det svaga ölets andel av skatteunderlaget liksom nu förblir liten och det skulle inte just ske någon förskjutning i konsumtionen från starkare öl till svagare öl som beskattas med sänkt skattenivå. I detta alternativ skulle det inte göras några ändringar alls i skattenivåerna inom alkoholbeskattningen.

Syftet med alkoholskatten är i första hand att öka statens skatteinkomster. Alkoholskatten har dock också mål som gäller folkhälsan. Genom skatteändringar har man ofta strävat efter att minska den totala konsumtionen och därigenom de skador som alkoholkonsumtionen orsakar. Eftersom en höjning av gränsen för sänkt skattesats i någon mån kunde förskjuta konsumtionen från starkare öl till svagare öl och på så sätt påverka den totala konsumtionen så att den minskar föreslås i propositionsutkastet att gränsen för sänkt skatt på öl höjs till 3,5 volymprocent etylalkohol.

Gränsen för sänkt skatt kunde också sättas lägre än till 3,5 volymprocent som maximalt tillåts i ändringsdirektivet, men en lägre gräns bedöms ha mindre motiverande verkan på utvecklingen av svagare produkter. Det skulle också vara möjligt att föreskriva om flera sänkta skattenivåer för drycker med högst 3,5 volymprocent men en sådan mera finfördelad skattegradering bedöms inte ha någon betydelse med tanka på målen med den sänkta skattesatsen.

Sänkt skatt för småskalig produktion

Det skulle vara möjligt att utvidga den sänkta skatten för småskalig produktion till att i Finland gälla utom öl också en eller fler andra dryckesgrupper. Tillämpningen av sänkt skattesats kan genomföras på flera olika sätt, såsom gradering av skattesatserna enligt produktionsmängder, inom de gränser som EU-lagstiftningen sätter.

Enligt den tillverkningsstatistik som förs av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården hade av de destillerier som är verksamma i Finland år 2020 endast några få en produktionsmängd som understiger den maximala produktionsmängd som i strukturdirektivet tillåts för små producenter av etylalkohol, dvs. under 1000 liter hundraprocentig alkohol. Av producenterna av mellanprodukterna hade färre en tio företag en produktionsmängd som uppfyller villkoret för sänkt skatt för småskalig produktion. När det gäller övriga produkter som hör till gruppen jästa drycker fanns cirka 60 cidertillverkare, av vilka alla utom några företag underskred gränsen för maximal produktion år 2020. Det finns inte information om de andra villkoren för sänkt skatt för småskalig produktion, såsom juridiskt och ekonomiskt oberoende och förbud mot tillverkning på licens, samt för andra producenter än destillerier, att lokalerna ska vara fysiskt åtskilda. Det är möjligt att betydligt färre företag än ovan anges på grund av sin produktionsmängd omfattas av sänkt skatt för småskalig produktion. På grund av bristande informationsunderlag är det inte möjligt att bedöma konsekvenserna för skatteintäkterna av att sänkt skatt för småskalig produktion utvidgas till utom öl också en eller fler dryckesgrupper.

Även om de små bryggerierna är i en särställning i alkoholbeskattningen i Finland och ett utvidgande av skattesänkningen för småskalig produktion med tanke på en enhetlig behandling av olika dryckesgrupper kunde vara motiverat har det i propositionsutkastet inte föreslagits att tillämpningsområdet för skattesänkningen för småskalig produktion ska utvidgas. Det stöd som beviljas genom sänkt skatt för småskalig produktion är inte nödvändigtvis det mest effektiva

sättet att stöda små företag. Stödet kan också bli en inflexibel gräns för företagens tillväxt eftersom de skulle mista stödet helt och hållet när förutsättningarna inte mera uppfylls. På längre sikt snedvrider också skattestöd konkurrensen på marknaden.

Endast ett fåtal tillverkare av jästa drycker, mellanprodukter och etylalkohol är för närvarande berättigade till sänkt skatt på grund av sin produktionsmängd. Stödet kunde därför i synnerhet i det första skedet riktas snarare till produkter som importerats utifrån än till drycker som är tillverkade i Finland. Det är möjligt att företagen ifall stöd beviljas skulle ändra sin verksamhet så att förutsättningarna för stöd uppfylls och antalet företag som är berättigade till stöd skulle öka. En ökning av antalet stödmottagare skulle sannolikt dock inte ha någon större sysselsättande verkan, eftersom det inte är fråga om en arbetsintensiv bransch. Ett stöd som utvidgas till att omfatta nya produkter och aktörer skulle sannolikt medföra många olika slags tolkningsfrågor, särskilt sådana som gäller företagens oberoende och samarbete mellan företag, vilket skulle orsaka osäkerhet för aktörerna och administrativt arbete för myndigheterna.

6 Remissvar

Under remissförfarandet inkom 19 utlåtanden om utkastet till regeringsproposition. Utlåtanden inlämnades av social- och hälsovårdsministeriet, Ålands landskapsregering, Skatteförvaltningen, Tullen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, Institutet för hälsa och välfärd THL, Konkurrens- och konsumentverket, Livsmedelsverket, Skattebetalarnas Centralförbund rf, Föreningen för förebyggande rusmedelsarbete rf EHYT, SOSTE Finlands social och hälsa rf, Företagarna i Finland rf, Finsk Handel rf, Panimoliitto- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry, Pienpanimoliitto, Finlands Dagligvaruhandel rf, Suomen Terveystuotekauppiaiden Liitto ry, Terveystuotetukut ry, Rakuuna Olut Oy och Lammin Sahti Oy.

I utlåtandena understöddes att små oberoende producenter själva ska få utfärda intyg över sin verksamhet. Förslaget ansågs motiverat och det ansågs att det minskar företagens administrativa börda.

En höjning av gränsen för sänkt skattesats för öl från 2,8 volymprocent till 3,5 volymprocent etylalkohol fick brett understöd. Det bedömdes att ändringen ökar bryggeriernas intresse för att lansera fler svaga ölsorter än tidigare på marknaden. I flera utlåtanden förenade man sig med förslaget till den del att det är svårt att bedöma vilken inverkan ändringen har på konsumtionsvanorna. I några utlåtanden konstaterades att det inte med tanke på folkhälsan är motiverat att sänka skatten på alkoholprodukter eftersom man tidigare märkt att skattesänkningar ökar alkoholproblemen i samhället. I ett utlåtande ansåg man däremot att en skattesänkning för öl med 2,8–3,5 volymprocent är positiv från folkhälsosynpunkt ifall det styr konsumtionen från starkare ölsorter till svagare. I vissa utlåtanden ansågs att en höjning av gränsen för sänkt skattenivå för skatt på öl inte främjar målet att styra konsumtionen från starkare till svagare öl. I de flesta utlåtanden ansågs dock att den föreslagna lagens verkningar på hälsan kommer att bli små.

I en del av utlåtandena understöddes att det inte i förslaget föreslås att sänkt skatt för småskalig produktion ska utvidgas från öl till andra dryckesgrupper. Detta ansågs motiverat både från konkurrenssynpunkt och med tanke på folkhälsan. I ett utlåtande ansågs dock att förslaget att inte utvidga sänkt skatt för småskalig produktion från öl till andra dryckesgrupper strider mot utgångspunkterna för ändringsdirektivet och det ansågs viktigt att alla som är verksamma inom branschen behandlas lika.

I några utlåtanden understöddes att förutsättningarna skattefrihet för kosttillskott ska preciseras i lagen. Två av dem som gett ett utlåtande ansåg igen att maximistorleken för detaljhandelsför-

packningen är för liten. När det gäller den anmälan om kosttillskott som ska göras till Livsmedelsverket påpekades att bestämmelsen om anmälningsskyldigheten överförts till livsmedelslagen.

Med anledning av de utlåtanden som inkommit har propositionens motiveringar kompletterats på några ställen. Dessutom har den hänvisning som ingår i förslaget till bestämmelse om kosttillskott ändrats till en hänvisning till livsmedelslagen. För övrigt har inte utlåtandena gett anledning att ändra lagförslaget med de grunder som framkommer av propositionen.

7 Specialmotivering

2 §. I paragrafen föreskrivs om tillämpningsområdet för alkoholskattelagen. Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om denaturerad alkohol. Det föreslås att detta moment preciseras så att starkt denaturerad alkohol för att lämnas utanför beskattningen ska vara denaturerad enligt bestämmelser eller föreskrifter i den medlemsstat i Europeiska unionen där de har frisläppts för konsumtion. Om de metoder som medlemsstaterna använder föreskrivs i kommissionens förordning (EG) 3199/93 om ömsesidigt erkännande av förfaranden för att fullständigt denaturera alkohol för att erhålla punktskattebefrielse, vilken senast ändrats genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1880. För närvarande används i nästan alla medlemsstater enbart ett gemensamt för förfarande för fullständig denaturering av alkohol som omfattar hela EU.

Om denaturerad alkohol flyttas mellan medlemsstaterna ska med transporten såsom nu följa ett förenklat ledsagardokument.

När det gäller lindrigt denaturerad alkohol preciseras bestämmelsen så att rengöring och underhåll av utrustning som används vid tillverkningen av en produkt som är avsedd för annat än förtäring är en del av produktens tillverkningsprocess och således är också lindrigt denaturerad alkohol som används för detta befriad från skatt. Till momentet fogas en bestämmelse om att på lindrigt denaturerad alkohol som inte ännu har införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring ska på den lindrigt denaturerade alkoholen tillämpas vad som bestäms i punktskattelagen om förflyttning av produkter enligt systemet för tillfällig skattefrihet.

Genom ändringarna av momentet sätts ändringsdirektivets 1 artikel 15 punkt i kraft till den del som artikel 27 punkt 1 i strukturdirektivet ändrats genom denna punkt.

3 §. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om till vilken KN-nomenklatur hänvisningarna i lagen refererar. Bestämmelsen uppdateras så att hänvisningarna till nomenklaturen i fortsättningen refererar till den nomenklatur som tillämpats från och med 1.1.2019 då kommissionens genomförandeförordning ändrades.

Genom ändringen av momentet sätts ändringsdirektivets 1 artikel 14 punkt, som ersatte strukturdirektivets artikel 26, i kraft.

8 §. I paragrafen föreskrivs om skattefrihet. Bestämmelsen om skattefrihet för kosttillskott i 1 mom. 7 punkten begränsas på det sätt som förutsätts i ändringsdirektivet. Den alkohol som ingår i kosttillskott är i fortsättningen skattefri om försäljningsförpackningen för kosttillskottet rymmer högst 1,5 deciliter. Dessutom ska en anmälan om kosttillskottet ha gjorts till Livsmedelsverket. Numera föreskrivs det i livsmedelslagen om kosttillskott och om skyldigheten att anmäla att de släpps ut på marknaden, därför ändras hänvisningen till kosttillskottsförordningen till en hänvisning till 6 § 5 mom. i livsmedelslagen. I denna bestämmelse definieras kosttillskott med en hänvisning till de kosttillskott som hör till tillämpningsområdet för direktivet om kosttillskott. Närmare bestämmelser om anmälan ingår i kosttillskottsförordningen.

Genom ändringen sätts ändringsdirektivets artikel 1 punkt 15 i kraft till den del det genom denna punkt fogades en ny led f till strukturdirektivets artikel 27 punkt 2.

10 §. Till lagen fogas en ny paragraf med bestämmelser om utfärdande av intyg över småskalig produktion. Om små oberoende producenters produkter levereras till en annan medlemsstat och de vid beskattning som verkställs i denna stat vill utnyttja sänkt skattesats för småskalig produktion som denna stat beviljar så ska producenten ge ett intyg över sin produktion. I intyget ska den årliga totalproduktionen bestyrkas och dessutom att producenten uppfyller kraven på små oberoende producenter enligt strukturdirektivet och ändringsdirektivet. Producenten ska vara juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra producenter i motsvarande dryckesgrupp och producenten får inte tillverka på licens. Om det är fråga om andra producenter än destillerier förutsätts dessutom att producentens verksamhet sker i lokaler som är fysiskt skilda från producenter som tillverkar motsvarande produkter. I paragrafen hänvisas till de relevanta artiklarna i strukturdirektivet som kompletterats genom ändringsdirektivet.

Intyget utfärdas genom ett elektroniskt administrativt dokument som ifylls per transport som en del av EMCS-systemet om det är fråga om en förflyttning som sker inom systemet för tillfällig skattefrihet. Om det är fråga om förflyttning av produkter som frisläppts för konsumtion till en annan medlemsstat ges intyget i det förenklade ledsagardokumentet. Kommissionen har för avsikt att ge närmare bestämmelser som ifyllandet av dessa dokument genom en genomförandeförordning i slutet av 2021. Redan nu kan man med båda dessa dokument anmäla om småskalig produktion av öl och destillerad alkohol. I det elektroniska administrativa dokumentet ges uppgifterna i punkterna 17 l och 17 n och i det förenklade ledsagardokumentet i punkt 14.

Det intyg som ingår som en del av det administrativa dokumentet som ges till en annan medlemsstat ska ges av tillverkaren av dryckerna. Om tillverkaren inte själv levererar dryckerna till den andra medlemsstaten utan säljer dryckerna till någon annan i Finland som sänder dryckerna vidare till någon annan stat i EU ger tillverkaren intyget till avsändaren av produkterna.

Om tillverkaren i den interna överföringen inom Finland i stället för EMCS-systemet använder det nationella förenklade förfarandet ges intyget som en del av det dokument som avses i 66 § i punktskattelagen. I dokumentet ska antecknas samma uppgifter som i det administrativa dokumentet. Avsändaren av produkterna fyller i de relevanta punkterna i det administrativa dokumentet på basis av de uppgifter som tillverkaren gett. Eftersom det är typiskt att punktskatt påverkar produkters försäljningspris ligger det i tillverkarens intresse att ge ett intyg också i en situation då tillverkaren själv inte levererar produkterna till en annan medlemsstat.

Det bör beaktas att det varierar från medlemsstat till medlemsstat om den beviljar sänkt skatt för småskalig produktion eller inte och om den beviljas, för vilka dryckesgrupper.

Skatteförvaltningen ska följa upp och övervaka utfärdandet av intyg över småskalig produktion som en del av den övriga skattetillsynen. Uppföljningen kan genomföras utgående från skattedeklarationsuppgifterna och de uppgifter som finns i EMCS-systemet, och kompletteras med hjälp av separata analyser.

Bilaga. Skattetabellen som är bilaga till lagen ändras för ölets del. Gränsen för den sänkta skattesatsen för produktgrupp 11 höjs från nuvarande 2,8 volymprocent etylalkohol till 3,5 procent. I produktgruppen ingår i framtiden öl som innehåller minst 0,5 men högst 3,5 volymprocent etylalkohol. Skatten för produktgrupp 11 höjs från nuvarande 24,75 cent per centiliter etylalkohol till 28,35 cent. Till produktgrupp 12 hör öl med en alkoholhalt på minst 3,5 volymprocent. Skatten för produktgrupp 12 ändras inte.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft 1.1.2022.

9 Verkställighet och uppföljning

Ändringsdirektivet förpliktar kommissionen att till Europaparlamentet och rådet avge en berättelse om genomförandet av ändringsdirektivet med fem års intervall så att den första berättelsen ges senast 31.12.2024. I berättelsen ska särskilt utvärderas bland annat tillämpningen och konsekvenserna av de nationella bestämmelserna om sänkt skattesats för öl, intyg över småskalig produktion, skattefrihet eller sänkt skatt för alkohol som destilleras av privatpersoner samt skattefriheten för kosttillskott. Medlemsstaterna ska på begäran till kommissionen sända de uppgifter som behövs för utarbetandet av berättelsen. De medlemsstater som beviljar skattefrihet eller sänkt skatt för alkohol som destilleras av privatpersoner ska till kommissionen ge de uppgifter som behövs för utvärderingen senast tre månader från utgången av det första året dessa bestämmelser tillämpats.

Kläm

Eftersom ändringsdirektivet innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) 2 § 3 mom., 3 § 2 mom., 8 § 1 mom. 7 punkten och bilagan,

sådana de lyder, 2 § 3 mom. i lag 770/2020, 3 § 2 mom. i lag 1298/2003, 8 § 1 mom. 7 punkten i lag 1104/2017 och bilagan i lag 887/2020, samt

fogas till lagen en ny 10 §, i stället för den 10 § som upphävts genom lag 770/2020, som följer

2 §

— —

Denna lag tillämpas inte på produkter som är starkt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter i den medlemsstat i Europeiska unionen där de har frisläppts för konsumtion. På dessa produkter tillämpas det övervaknings- och flyttningssystem som regleras i 9 kap. i punktskattelagen (182/2010). Denna lag tillämpas inte heller på produkter som är lindrigt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter utfärdade av en medlemsstat i Europeiska unionen och som har införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring eller används för underhåll och rengöring av tillverkningsutrustning i samband med tillverkningsprocessen för en sådan produkt. På sådana lindrigt denaturerade produkter som ännu inte har införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring tillämpas det övervaknings- och flyttningssystem som regleras i 4 och 8 kap. i punktskattelagen.

3 §

— —

Hänvisningarna i denna paragraf till tulltariffens positioner refererar till nomenklaturen i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1602 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

8 §

Accisfria är, utöver vad som föreskrivs i punktskattelagen,

— —

7) produkter som ingår i sådana kosttillskott som avses i 6 § 5 mom. i livsmedelslagen (297/2021), om detaljhandelsförpackningen för kosttillskottet som frisläpps för konsumtion inte rymmer mer än 0,15 liter och en anmälan om att kosttillskottet släppts ut på marknaden har gjorts i enlighet med den bestämmelsen.

— —

10 §

För sådan beskattning som ska verkställas i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater får små producenter som avses i artiklarna 4, 9 a, 13 a, 18 a och 22.1–22.3 i rådets direktiv 92/83/EEG om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker själva utfärda intyg över sin årliga produktion och över att verksamheten uppfyller kriterierna enligt dessa artiklar. Intyget utfärdas genom att producenten fyller i de relevanta punkterna i ett administrativt dokument enligt 58 § eller 78 § i punktskattelagen. Om avsändaren av produkterna är någon annan än producenten, ska avsändaren fylla i de relevanta punkterna i dokumentet utifrån det dokument från producenten som innehåller motsvarande uppgifter.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 _____ .

Helsingfors den 14 oktober 2021

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

Bilaga

SKATTETABELL

Etylalkoholhalt i volymprocent	**Produktgrupp**	**Skattebelopp**
Öl		
— över 0,5 men högst 3,5	11.	28,35 cent/centiliter etylalkohol
— över 3,5	12.	38,05 cent/centiliter etylalkohol
Viner och andra genom jäsning tillverkade alkoholdrycker		
— över 1,2 men högst 2,8	21.	36 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 2,8 men högst 5,5	22.	198 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 5,5 men högst 8	23.	287 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 8 men högst 15	24.	421 cent/liter färdig alkoholdryck
Viner		
— över 15 men högst 18	25.	421 cent/liter färdig alkoholdryck
Mellanprodukter		
— över 1,2 men högst 15	31.	501 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 15 men högst 22	32.	771 cent/liter färdig alkoholdryck
Etylalkohol t produkter som hör till position 2208 i tulltariffen: :		
— över 1,2 men högst 2,8	41.	30,90 cent/centiliter etylalkohol
— över 2,8	45.	50,35 cent/centiliter etylalkohol
Övriga	46.	50,35 cent/centiliter etylalkohol

Bilaga
Parallelltext

Lag

om ändring av lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994) 2 § 3 mom., 3 § 2 mom., 8 § 1 mom. 7 punkten och bilagan,

sådana de lyder, 2 § 3 mom. i lag 770/2020, 3 § 2 mom. i lag 1298/2003, 8 § 1 mom. 7 punkten i lag 1104/2017 och bilagan i lag 887/2020, samt

fogas till lagen en ny 10 §, i stället för den 10 § som upphävts genom lag 770/2020, som följer

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	2 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Denna lag tillämpas inte på produkter som är starkt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter som Finland eller någon annan medlemsstat inom Europeiska unionen utfärdat. Lagen tillämpas inte heller på produkter som är lindrigt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter utfärdade av medlemsstater och som används vid tillverkning av andra än till förtäring avsedda produkter.	Denna lag tillämpas inte på produkter som är starkt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter *i den medlemsstat i Europeiska unionen där de har frisläppts för konsumtion. På dessa produkter tillämpas det övervaknings- och flyttningssystem som regleras i 9 kap. i punktskattelagen (182/2010). Denna lag tillämpas inte heller på produkter som är lindrigt denaturerade enligt bestämmelser eller föreskrifter utfärdade av en medlemsstat i Europeiska unionen och som har införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring eller används för underhåll och rengöring av tillverkningsutrustning i samband med tillverkningsprocessen för en sådan produkt. På sådana lindrigt denaturerade produkter som ännu inte har införlivats i en produkt som är avsedd för annat än förtäring tillämpas det övervaknings- och flyttningssystem som regleras i 4 och 8 kap. i punktskattelagen.*
3 §	3 §
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
Hänvisningarna i denna paragraf till tulltariffens positioner refererar till Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur som gällde den 19 oktober 1992.	Hänvisningarna i denna paragraf till tulltariffens positioner refererar *till nomenklaturen i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1602 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.*

Gällande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 §	8 §
Accisfria är, utöver vad som föreskrivs i punktskattelagen,	Accisfria är, utöver vad som föreskrivs i punktskattelagen,
— — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — —
7) produkter som ingår i sådana kosttillskott som avses i en förordning av jord- och skobruksministeriet som utfärdats med stöd av 7 § och 9 § 3 mom. i livsmedelslagen	7) produkter som ingår i sådana kosttillskott som avses *i 6 § 5 mom. i livsmedelslagen (297/2021), om detaljhandelsförpackningen för kosttillskottet som frisläpps för konsumtion inte rymmer mer än 0,15 liter och en anmälan om att kosttillskottet släppts ut på marknaden har gjorts i enlighet med den bestämmelsen.*
	10 §
	För sådan beskattning som ska verkställas i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater får små producenter som avses i artiklarna 4, 9 a, 13 a, 18 a och 22.1–22.3 i rådets direktiv 92/83/EEG om harmonisering av strukturerna för punkt-skatter på alkohol och alkoholdrycker själva utfärda intyg över sin årliga produktion och över att verksamheten uppfyller kriterierna enligt dessa artiklar. Intyget utfärdas genom att producenten fyller i de relevanta punkterna i ett administrativt dokument enligt 58 § eller 78 § i punktskattelagen. Om avsändaren av produkterna är någon annan än producenten, ska avsändaren fylla i de relevanta punkterna i dokumentet utifrån det dokument från producenten som innehåller motsvarande uppgifter.
	———
	Denna lag träder i kraft den 20 .
	———

Gällande lydelse

SKATTETABELL

Etylalkoholhalt i volymprocent	**Produktgrupp**	**Skattebelopp**
Öl		
— över 0,5 men högst 2,8	11.	24,75 cent/centiliter etylalkohol
— över 2,8	12.	38,05 cent/centiliter etylalkohol
Viner och andra genom jäsning tillverkade alkoholdrycker		
— över 1,2 men högst 2,8	21.	36 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 2,8 men högst 5,5	22.	198 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 5,5 men högst 8	23.	287 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 8 men högst 15	24.	421 cent/liter färdig alkoholdryck
Viner		
— över 15 men högst 18	25.	421 cent/liter färdig alkoholdryck
Mellanprodukter		
— över 1,2 men högst 15	31.	501 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 15 men högst 22	32.	771 cent/liter färdig alkoholdryck
Etylalkohol		
t produkter som hör till position 2208 i tulltariffen:		
:		
— över 1,2 men högst 2,8	41.	30,90 cent/centiliter etylalkohol
— över 2,8	45.	50,35 cent/centiliter etylalkohol
Övriga	46.	50,35 cent/centiliter etylalkohol

Föreslagen lydelse

SKATTETABELL

Etylalkoholhalt i volymprocent	**Produktgrupp**	**Skattebelopp**
Öl		
— över 0,5 men högst *3,5*	11.	*28,35* cent/centiliter etylalkohol
— över *3,5*	12.	38,05 cent/centiliter etylalkohol
Viner och andra genom jäsning tillverkade alkoholdrycker		
— över 1,2 men högst 2,8	21.	36 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 2,8 men högst 5,5	22.	198 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 5,5 men högst 8	23.	287 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 8 men högst 15	24.	421 cent/liter färdig alkoholdryck
Viner		
— över 15 men högst 18	25.	421 cent/liter färdig alkoholdryck
Mellanprodukter		
— över 1,2 men högst 15	31.	501 cent/liter färdig alkoholdryck
— över 15 men högst 22	32.	771 cent/liter färdig alkoholdryck
Etylalkohol		
t produkter som hör till position 2208 i tulltariffen:		
:		
— över 1,2 men högst 2,8	41.	30,90 cent/centiliter etylalkohol
— över 2,8	45.	50,35 cent/centiliter etylalkohol
Övriga	46.	50,35 cent/centiliter etylalkohol